

Çocukların Öğrenme Merkezlerinde Oyun Tercihlerinin İncelenmesi¹

An Investigation of Children's Play Preferences at Learning Centers

Özgün UYANIK AKTULUN

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi ABD,
e-posta: ozgunuyanik@hotmail.com

Münevver CAN YAŞAR

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi ABD,
e-posta: munevver2002@gmail.com

Nezahat Hamiden KARACA

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi ABD,
e-posta: nhamiden@gmail.com

Tuğçe AKYOL

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi ABD,
e-posta: akyol.tugce@gmail.com

Fatma Betül ŞENOL

e-posta: fbetululu@yahoo.com

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi ABD,
Ümit Ünsal KAYA

Afyon Kocatepe Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Okul Öncesi Eğitimi ABD,
e-posta: ukaya@aku.edu.tr

Atf: Uyanık Aktulun, Ö., Can Yaşar, M., Karaca, N. H., Akyol, T., Şenol, F. B., & Kaya, Ü. Ü. (2018). Çocukların Öğrenme Merkezlerinde Oyun Tercihlerinin İncelenmesi. *E-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 5(3), 30-45.

Gönderi Tarihi: 06-08-2018

Kabul Edilme Tarihi: 12-11-2018

DOI: 10.30900/kafkasegt.451186

Özet

Araştırmada, okul öncesi eğitimi sınıfında düzenlenen öğrenme merkezlerinin işleyişinin farklı açılardan (tercih edilen öğrenme merkezi, yaptıkları çalışmalar, öğrenme merkezlerinde oynayan çocuk sayısı, kız ve erkek çocukların tercih ettiği öğrenme merkezleri, bireysel veya küçük grup olarak çalışmaları) incelenmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma türlerinden durum araştırması yapılan araştırmanın çalışma grubuna, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar il merkezi Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı bir anaokuluna devam eden 5-6 yaş grubunda toplam 41 çocuk dahil edilmiştir. Araştırmada çocuklar ve aileleri ile ilgili kişisel bilgileri toplamak amacıyla geliştirilen "Genel Bilgi Formu" ve Öğrenme Merkezleri'nin işlevsel özelliklerini ve çocuklar tarafından merkezlerde yapılan çalışmaları değerlendirmeye yönelik "Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt formu" kullanılmıştır. Öğrenme merkezleri 8 haftalık süreç için haftada beş gün uygulanmak üzere toplam 41 çocuğun günlük yaklaşık 75-90 dakika çalışma yapabileceği şekilde düzenlenmiştir. Gözlem formlarından elde edilen nitel veriler betimsel analiz yöntemi ile analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, çocukların en çok okuma-yazma, matematik-fen, kitap ve sanat merkezlerini sevdikleri tespit edilmiştir. Öğrenme merkezlerinde çocuk sayısına ilişkin olarak çocukların çoğunlukla grup oyunlarını oynamayı tercih ettikleri sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitim, öğrenme merkezleri, oyun zamanı, güne başlama zamanı.

Abstract

The research aimed to examine the functioning of the learning centers organized in preschool classrooms from various perspectives (preferred learning centers, children's works, number of children playing at each learning center,

¹ Bu çalışma Afyon Kocatepe Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeler Komisyonu tarafından desteklenen Özgün Uyanık yürütücülüğünde gerçekleştirilen "Oyun Hakkı; Daha Fazla Oyun" projesinin bir bölümünden uyarlanmıştır (15.HIZ.DES.110). 24-25 Kasım 2017 tarihlerinde yapılan "3'üncü Uluslararası Eğitim, Uzaktan Eğitim ve Eğitim Teknolojileri Kongresi"nde sunulmuştur.

learning centers preferences according to gender, individual or small group work preferences, etc.). A total of 5-6-year-old 41 children were included in the study group of this case study the kindergartens affiliated to the Afyonkarahisar Provincial Directorate of National Education in 2015-2016 academic year. The "General Information Form" developed for the purpose of collecting personal information about children and their parents and the "Learning Centers Observation Records Form" to assess the functional characteristics of the learning centers and the plays carried out by the children were used. The learning centers were arranged so that a total of 41 children could work for about 75-90 minutes per day for five days a week for eight weeks. Qualitative data obtained from observation forms were analyzed by descriptive analysis method. According to the results of observation records on the learning centers attracting the attention of children; it was found that children mostly loved early literacy, math-science, books and arts centers. As to the number of children playing in learning centers it was concluded that children mostly preferred to play group games.

Keywords: Early childhood education, learning centers, play time, circle time.

GİRİŞ

Oyun, çocukların kendi hayallerine hayat verdiği bir süreçtir. Çocuklar hayatı oyunlarla tanıırken aynı zamanda aile bireyleri ve eğitimciler de çocukları oyun yoluyla tanıma olanağı bulurlar. Gander ve Gardiner'e (1998) göre, oyun sırasında çocuklar; duyu-hareket ve bilişsel becerilerinin birçoğunu vurgulamakta ve denetlemekte, ayrıca kavramları, toplumsal farkındalık ve toplumsal davranışları geliştirmektedir. Diğer bir deyişle oyun, çocukları eğlendirirken aynı zamanda onların fiziksel, bilişsel, sosyal ve duygusal gelişimine etki etmekte ve grup içinde karşılıklı anlayış, hoşgörü ve birbirine saygı göstererek günlük yaşam becerilerinin temellerinin atılmasını sağlamaktadır.

Çocukların gelişimlerinin en hızlı olduğu dönemlerden biri olan okul öncesi dönemde oyun oynayabilmeleri için çocuklara sunulan ortam ve deneyim fırsatları onların tüm gelişim alanlarını etkilemektedir. Öğrenme çevresinin çocukların gelişimine olumlu etkisinin olabilmesi için çocukların gelişimine uygun zengin materyallerin öğrenme ortamında olması ve özellikle bu materyallerin çocuklar tarafından işlevsel olarak kullanılabilmesi gerekmektedir. Okul öncesi sınıflarında bulunması gereken öğrenme merkezleri blok merkezi, dramatik oyun merkezi, sanat merkezi, kitap merkezi, fen ve matematik merkezi, müzik merkezi, eğitici oyuncak merkezi, okuma ve yazma becerileri merkezi gibi merkezlerin yanı sıra öğretmen tarafından çocukların ilgisine göre de oluşturulabilecek merkezleri içerebilir (MEB, 2013). Öğrenme merkezlerinin düzenli bir şekilde yerleştirildiği oyun alanları, çocukların duyuşsal algı becerilerinin gelişimleri ile birlikte tüm gelişim alanlarını desteklemesi bakımından önemlidir (Aral ve Can Yaşar, 2015; Çaltık, 2004).

Okul öncesi sınıflarındaki öğrenme merkezleri, çocukları ilgi alanları doğrultusunda özel konulara odaklanmaya yönelten alanlardır. İlgi merkezleri olarak da adlandırılabilen öğrenme merkezlerinin amacı, çocukların en iyi öğrenme yolu olan oyun ile öğrenmelerine fırsat vermektir. Çocuklar, eğitim ortamlarındaki materyallerin nasıl kullanılacağını en iyi onları kullanarak öğrenirler. Bu yönüyle öğrenme merkezleri, çocukların materyalleri kullanmaları, kendi alanlarını keşfetmeleri, akranları ile birlikte olmaları ve daha üst düzey keşifler yapmalarına fırsat verir (Aral ve Can Yaşar, 2015; Özyürek ve Kılınç, 2015).

Öğrenme merkezleri aynı zamanda çocuklara gün içerisinde çalışacakları merkezleri seçme özgürlüğü ve seçtikleri merkezlerde özgürce vakit geçirebilme şansı da sağlamaktadır. Seçim özgürlüğü noktasında, gelişimsel açıdan uygun uygulamaların ilkelerinden biri de "Kendi ilgi alanlarını takiben, çocukların çeşitli merkezler arasından seçim yapıyor olmasıdır" (Bredenkamp ve Copple, 1996). Çocuklara gün boyunca seçenekler sunmanın yararlı olduğu, hatta gelişimleri açısından çok önemli olduğuna ilişkin çeşitli nedenler sunulabilir. Çocuklara seçenekler sunmak, yüksek kaliteli erken çocukluk eğitiminin temel bir unsurudur (Hendrick, 1996). Çocuklara çeşitli seçenekler sunabilmek için, öğretmen seçimlerin önemini anlamalı ve sınıfta çeşitli etkinlik ve davranışlara istekli katılım konusunda yöntem geliştirme ve uygulayabilme yeteneğine sahip olmalıdır.

Öğrenme merkezlerinde kullanılan yöntemler de öğretmen merkezli değil, çocuk merkezli bir yaklaşımı temel almalıdır. Bu sayede, tüm çocuklar kendi ilgi ve isteklerini yine kendileri kontrol etmeyi öğrenebilirler. Ancak öz güven ve öz kontrolü öğrenmek zaman ve deneyim gerektirir. Bu nedenle, çocuklara seçenekler sunulduğunda, bağımsızlık ve sorumluluk becerilerini uygulamalarına rehberlik edilirken, çocukların seçeneklerini kontrol edip izleyerek onların sağlık ve güvenliğini sağlayıcı önlemler alınmalıdır (Maxim, 1997).

Seçim yapmak problem çözmenin bir parçasıdır. Seçimler yapıldığında, çocuklar düşüncelerini genişletir ve fikirlerin ve materyallerden yeni ve eşsiz kombinasyonlar yaratırlar. Bununla birlikte, mantıklı seçimler yapmadan önce, doğru yanıtı ve farklı düşünmeyi bilerek, olası yanıtları görerek, yakınsak düşünme

becerilerini geliştirmeleri de desteklenebilir (Morrison, 1997). Piaget'in yapılandırmacı ilkelerine dayanan bir sınıfta herkes karar verme sorumluluğunu paylaşır (DeVries ve Zan, 1995). Çocukların sınıfta neler yapmak istediklerini belirlemelerine rehberlik ederek, öğretmen çocukların öz denetimlerini geliştirir. Arzularına saygı duyulduğunda, çocukların başkalarının isteklerine saygı göstermesi daha kolaydır. Bu sayede çocuklar kendileri için kararlar vermeyi ve özerklik geliştirmeyi öğrendikçe, ahlaki davranışları ve seçimler yaparken başkalarının gereksinimlerini dikkate almayı öğrenirler (Kamii, 1982). Çocuklar kendileri seçtikleri bir etkinlik üzerinde daha azimli çalışırlar. Öğretmenin seçtiği bir etkinliğe nazaran çocukların kendi kurdukları oyunlarda dikkat süreleri her zaman daha fazladır (Fromberg, 1995; Maxim, 1997). Çocuklara öğrenme merkezleri arasından tercih yapma şansının verilmesi, çocukların öğrenme kalıcılığını ve görev tamamlamayı öğrenmelerine yardımcı olmaktadır.

Bu noktada çocukların okul öncesi eğitim sınıflarında hazırlanan öğrenme merkezlerini ne kadar işlevsel kullandıkları, hangi öğrenme merkezlerini daha çok tercih ettikleri, kız ve erkeklerin tercih ettiği öğrenme merkezleri, ne tür ürünler ortaya koydukları, bireysel ya da grup olarak çalıştıkları gibi sorulara yanıt aranılan ve çocukların gelişimlerinin ne kadar desteklediğinin ortaya konulduğu daha ayrıntılı incelemelerin yapılacağı araştırmalara gereksinim duyulmaktadır. Bu bağlamda araştırma, okul öncesi eğitimi sınıfta düzenlenen öğrenme merkezlerinin işleyişini farklı açılardan (öğrenme merkezlerinin işleyişi, tercih edilen öğrenme merkezi, yaptıkları çalışmalar, öğrenme merkezlerinde oynayan çocuk sayısı, kız ve erkek çocukların tercih ettiği öğrenme merkezleri, bireysel veya küçük grup olarak çalışmaları) incelemeyi amaçlamaktadır.

YÖNTEM

Bu araştırma Afyon Kocatepe Üniversitesi Projeler Koordinasyon Birimi tarafından desteklenen "Oyun Hakkı; Daha Fazla Oyun" projesinin bir bölümünden hazırlanmıştır. "Oyun Hakkı; Daha Fazla Oyun" projesinde karma desenli yöntem uygulanmıştır. Proje deneysel nitelik taşıdığından; tek gruplu ön test/son test zayıf deneysel desen ve nitel araştırma türlerinden durum araştırması deseninde doğrudan gözlem yöntemi kullanılmıştır. Projenin nicel bölümünde; çocukların gelişimsel özellikleri bireysel olarak değerlendirilerek doldurulan Okul Öncesi Gelişimsel Değerlendirme Formu ön test-son test puanları arasında Bilişsel, Dil, Sosyal-Duygusal ve Motor Gelişim alanlarında anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. (Uyanık, Can Yaşar, Karaca, Akyol, Şenol, Kaya, 2018). Bu araştırmada projenin nitel bölümü ile ilgili sonuçlar paylaşılmıştır. Bu nedenle araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum araştırması yapılarak doğrudan gözlem tekniğinden katılımcı gözlem yapılmıştır. Veriler deneysel çalışma ile eş zamanlı toplanmıştır. Doğrudan gözlem hem nitel hem de nicel araştırma tekniklerinde kullanılan, olguların araştırmacı tarafından oldukça yansız olarak olduğu gibi gözlenip kayıt edilmesini kapsamaktadır (Sönmez ve Alacapınar, 2013). Bu amaç doğrultusunda araştırmadan elde edilen veriler nitel araştırma yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi kullanılarak analiz edilmiştir. Betimsel analiz; verilerin olduğu gibi gösterildiği, betimlendiği, resmedildiği, anlatıldığı bir irdelemedir (Sönmez ve Alacapınar, 2013).

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu için, 2015-2016 eğitim öğretim yılında Afyonkarahisar il merkezi Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı anaokulları arasından seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden amaçsal örnekleme, amaçsal örnekleme türlerinden de aykırı durum örnekleme yöntemi ile bir anaokulu belirlenmiştir. Çalışmanın yapılacağı anaokulu belirlenirken, araştırma ekibinden iki gözlemci tesadüfi aralıklarla il merkezinde bulunan Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı anaokullarında 5-6 yaş çocuklarının bulunduğu sınıfları bir dönem boyunca dört kez ziyaret etmiş ve sınıflarda öğretmenlerin hazırlamış olduğu öğrenme merkezlerini gözlemlemiştir. Yapılan gözlemler sonucunda, sınıflarında en yüksek düzeyde blok ve dramatik oyun merkezlerine, en düşük düzeyde ise diğer öğrenme merkezlerine yer veren bir anaokulu çalışma grubu için seçilmiş ve 5-6 yaş grubunda toplam 41 çocuk (sabahçı ve öğlenci) çalışma grubuna dahil edilmiştir. Amaçsal örnekleme yöntemi; derinlemesine araştırma yapabilmek amacıyla çalışmanın amacı bağlamında bilgi açısından zengin durumların seçilmesidir. Amaçsal örnekleme türlerinden aykırı durum örnekleme ise örneklemin problem ile ilgili olarak birbirine aykırı (uç) durumlardan, örneklerden oluşturulmasıdır (Büyüköztürk ve diğerleri, 2012). Örneğin, örnekleme için seçilen okulun en yüksek düzeyde blok ve dramatik oyun merkezlerine, en düşük düzeyde ise diğer öğrenme merkezlerine yer veren okullar arasından seçilmesi gibi.

Araştırmaya dahil edilen çocukların demografik özellikleri incelendiğinde; %39'unun kız, %61'inin erkek olduğu; %61'inin ilk çocuk; %58,5'inin iki kardeş olduğu ve %78'inin daha önce okul öncesi eğitim almadığı belirlenmiştir. Çocukların annelerinin %63,4'ünün 30-39 yaş aralığında olduğu; %41,5'inin lise

mezunu olduğu; %90,2'sinin çalışmadığı; babalarının ise %78'inin 30-39 yaş aralığında olduğu; %48,8'inin lise mezunu olduğu ve %53,7'sinin işçi olduğu saptanmıştır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak, çocuklar ve aileleri ile ilgili kişisel bilgileri belirlemek amacıyla "Genel Bilgi Formu" ve öğrenme merkezlerinin işlevsel özelliklerini ve çocuklar tarafından merkezlerde yapılan çalışmaları değerlendirmeye yönelik "Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu" kullanılmıştır. Öğrenme merkezlerinde yapılan değişiklikler "Öğrenme Merkezlerinin Düzenlenmesi" başlığı altında açıklanmıştır.

Genel Bilgi Formu: Araştırmacılar tarafından geliştirilen formda; çocuğun cinsiyeti, doğum sırası, kardeş sayısı, okul öncesi eğitim alma durumu, anne-babanın yaşı, anne-baba öğrenim düzeyi ve anne-baba mesleği ile ilgili toplam 7 madde yer almaktadır.

Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu: Gözlem formu, öğrenme merkezlerinin işlevselliğinin ve çocukların bu merkezlerde yaptıkları çalışmaların değerlendirilmesine yönelik bilgi almak amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanmıştır. Gözlem formu hazırlanmadan önce alan literatürü taranarak gözlem yapılacak alanlar belirlenmiştir. Öğrenme merkezinin düzenlenmesi, güvenliği, çocukların yönlendirilmesi, öğretmen rehberliği, materyallerin uygun biçimde kullanılması, çocukların öğrenme merkezlerine katılımı, merkezlerde yaptıkları çalışmalar, öğrenme merkezlerinde oynayan çocuk sayısı, kız ve erkek çocukların tercih ettiği öğrenme merkezleri, bireysel veya küçük grup olarak çalışmalarına yönelik maddeleri içerecek şekilde hazırlanmıştır. Hazırlanan form üç alan uzmanına gönderilerek değerlendirmeleri istenmiş, gelen öneriler doğrultusunda düzeltmeler yapılarak forma son şekli verilmiştir.

Öğrenme Merkezlerinin Düzenlenmesi: Öğrenme merkezlerinin düzenlenmesi ile ilgili olarak öncelikle yurt dışında ve ülkemizde uygulanan Montessori, High Scope, Regio Emilia gibi okul öncesi eğitim yaklaşımlarının programları ile birlikte MEB Okul Öncesi Eğitim Programı (2013) ve programda yer alan kazanım ve göstergeler gözden geçirilmiştir. Literatür taraması sonucunda eğitim ortamlarında blok, dramatik oyun, sanat, kitap, fen-matematik, okuma-yazma ve müzik merkezlerinin oluşturulmasına karar verilmiştir. Kazanım ve göstergeler ile oluşturulması planlanan merkezler temel alınarak, çocukların yakın çevresinden uzak çevresine, basitten karmaşığa, somuttan soyuta ilkeleri dikkate alınarak öğrenme merkezlerine yerleştirilecek materyaller planlanmıştır. Eğitim ortamındaki materyaller ve merkezler tek tek gözden geçirilmiş ve gereksiz materyaller okulun deposuna kaldırılmıştır. Sınıfta bulunan materyallere ilave olarak bütçe kapsamında materyal ve kırtasiye alımları yapılarak, eğitim ortamı ideal bir okul öncesi eğitim sınıfına dönüştürülmüştür. Ayrıca alınan materyaller kendi içinde basitten karmaşığa, somuttan soyuta, yakından uzağa ilkeleri dikkate alınarak sıralanmış ve her hafta öğrenme merkezlerine yerleştirilecek ek materyaller planlanmıştır. Blok, müzik, dramatik oyun merkezlerinde haftada bir kez (Pazartesi), matematik, okuma-yazmaya hazırlık, kitap ve sanat merkezlerinde haftada iki kez (Pazartesi-Çarşamba) düzenlemeler yapılmasına karar verilmiştir. Öğrenme merkezlerine çocukların bilişsel gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla, dikkat etme, tahminde bulunma, hatırlama, sayma, gözlem, eşleştirme, karşılaştırma, gruplama, sıralama, ölçme, geometrik şekiller, semboller, örüntü oluşturma, parça-bütün ilişkisi, toplama-çıkarma işlemi yapma, neden-sonuç ilişkisi kurma, probleme çözüm üretme ve grafik hazırlama becerilerine yönelik materyaller hazırlanmış ve eklenmiştir. Çocukların dil gelişimlerini desteklemek amacıyla, ses dinleme, ayırt etme ve üretme, sözcük dağarcığı, cümle kurma, dil bilgisi yapılarını kullanma, iletişim, dinlediklerini ve izlediklerini anlama ve ifade etme, görsel materyalleri okuma, ses bilgisi, okuma ve yazı farkındalığı becerilerine yönelik materyaller hazırlanmış ve yer verilmiştir. Çocukların sosyal duygusal gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla, kendisine ait özellikleri tanıma, kendini yaratıcı yollarla ifade etme, kendisinin ve başkalarının duygularını açıklama, olumlu/olumsuz duygularını uygun yollarla ifade etme, kendini güdüleme, farklı kültürel özellikleri açıklama, sorumluluklarını yerine getirme, kurallara uyma ve Atatürk ile ilgili etkinliklerde sorumluluk alma becerilerine yönelik materyaller hazırlanmış ve eklenmiştir. Çocukların motor gelişimlerinin desteklenmesi amacıyla, nesne kontrolü gerektiren hareketleri yapma, küçük kas kullanımı gerektiren hareketleri yapma, müzik ve ritim eşliğinde hareket etme becerilerine yönelik materyaller hazırlanmış ve yer verilmiştir.

Öğrenme merkezleri; 8 haftalık süreç için haftada beş gün uygulanmak üzere, toplam 41 çocuğun günlük yaklaşık 75-90 dakika çalışma yapabileceği şekilde planlanmıştır. Bu süreç içerisinde öncelikle her gün 15-20 dakika süren güne başlama zamanı gerçekleştirilmiştir. Güne başlama zamanında öncelikli olarak çocukların kendilerini nasıl hissettikleri, okula gelirken neler yaptıkları, haftanın hangi günü olduğu ve o güne

ilişkin belirli gün ve haftalarla ilgili çocuklarla sohbet edilmiştir. Daha sonra çocukların ilgisini çeken çeşitli kavramlar ve sözcükler alınarak (örneğin, yanardağ, dinazorlar, kum saati, sirk, birinci (ELAT) ve ikinci grup sesler ve rakamlar gibi) bu kavram ve sözcüklere ilişkin önceki yaşantılarını ve bildiklerini ifade etmeleri ve tartışmaları sağlanmıştır. Güne başlama zamanı tamamlandıktan sonra kart çekme, sayısmaca, çocuklara oynamak istedikleri merkezlerin sorulması ya da öğretmen yönlendirmesi gibi yöntemlerle çocuklar sınıf mevcuduna göre 3-4 kişilik gruplara ayrılmıştır. Bu süreç çocukların her gün farklı arkadaşları ile birlikte oyun oynamasını sağlayacak şekilde yürütülmüştür. Çocukların gün içerisinde sanat, fen-matematik, kitap ve okuma-yazma merkezlerinden en az iki merkezde oyun oynamalarına fırsat sağlayacak şekilde 15-20 dakikalık zaman aralıklarıyla bir gün içerisinde üç-dört merkezde oyun oynamaları sağlanmıştır.

Uygulama öncesi, ebeveynlere araştırmanın amacı ve içeriği ile ilgili bilgi notu gönderilerek, araştırma kapsamında yapılan çalışmaların etkili olabilmesi için çocukların belirtilen tarihler ve saatlerde okula gelişlerinin aksatılmamasının önemine değinilmiştir. Ayrıca çocukların hiç deneyimi olmadığı merkezlerle ilgili daha ayrıntılı bilgi verilerek merkezler tanıtılmış ve çocukların olumlu tutum geliştirmeleri amacıyla, materyalleri nasıl kullanacakları ile ilgili pilot uygulamalar yapılmıştır. Ayrıca uygulamanın ilk haftasında öğrenme merkezlerine daha basit ve daha az materyal yerleştirilerek çocukların uyum sağlamaları kolaylaştırılmıştır. Her gün çocukların en az üç-dört merkezde oyun oynamaları sağlandıktan sonra uygulama sona erdirilmiştir. Çocuklar öğrenme merkezlerinde oyun oynarken öğretmen ve yardımcı öğretmenler çocukları gözlemlemiş ve çocukların gereksinim duydukları noktada, materyalleri nasıl kullanacakları ve oyunları nasıl oynayacakları konularında rehberlik etmiş ve çocuklarla birlikte oyun oynamışlardır. Sınıflarda bulunan tüm çocukların öğrenme merkezlerinde oyuna katılmasına dikkat edilmiş ve oyunlara katılımı belirlemek için günlük yoklama takibi ve her çocuğun hangi merkezlerde oyun oynadığına ilişkin kayıtlar alınmıştır. Öğrenme merkezlerinde oyun hafta içi beş gün sabah grubunda sabah 8.00-9.30 saatleri arasında, öğlen grubunda ise 13.00-14.30 saatleri arasında uygulanmıştır. Her gün öğrenme merkezlerinde oyun tamamlandıktan sonra çocuklardan en son buldukları merkezi toplamaları istenmiş ve çocuklarla birlikte uygun şekilde oturularak tekrar bir araya gelinmiştir. Çocukların oyunlardan elde ettikleri kazanımlardan yeni çıkarımlara ulaşmalarını sağlamak amacıyla güne başlama zamanında ele alınan kavram/sözcük, hangi öğrenme merkezinde ne tür oyunlar oynadıkları, hangi ürünleri ortaya çıkardıkları, ürünleri oluştururken karşılaştıkları problemler ve çözümleri, hangi merkezi ve oyunları daha çok sevdikleri, oyunlar sırasında yaşanan mutlu ve üzücü bir olay olup olmadığı ile ilgili sohbet edilerek güne başlama zamanında alınan kavram/sözcük ve öğrenme merkezlerinde oyun ile ilgili değerlendirme yapılmıştır.

Verilerin Toplanması

Veriler katılımcı gözlemci yöntemle, 7 Mart-29 Nisan 2016 tarihleri arasında Afyonkarahisar İl Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı bir anaokulunun bir sınıfında sabahçı ve öğlenci olarak okula devam eden 5-6 yaş arasındaki toplam 41 çocuğun öğrenme merkezlerinde oyunlarının gözlemlenmesi aracılığı ile elde edilmiştir. Katılımcı gözlemci her gün sabah ve öğlen gruplarında öğrenme merkezlerinin hazırlanmasından değerlendirme sürecinin sonuna kadar sınıfta bulunmuş ve öğrenme merkezlerinin işlevselliğinin ve çocukların bu merkezlerde yaptıkları çalışmaların değerlendirilmesine yönelik hazırlanan “Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu”na uygun gözlemlerini tamamlamıştır. Gözlemle ilgili bilgiler ve çocukların günü değerlendirme zamanında sorulara verdikleri yanıtlar forma kayıt edilmiştir. Gözlemci güvenilirliğinin sağlanması amacıyla bu uygulamaların tamamı kamera ile kayıt altına alınmıştır. Uygulamalar sonlandırıldıktan sonra gözlemci güvenilirliğinin sağlanması amacıyla bir uzman tarafından sabahçı ve öğlenci gruplardan tesadüfi olarak seçilen toplam dört uygulamaya ilişkin kamera görüntüleri öğrenme merkezlerinin hazırlanmasından değerlendirme sürecinin sonuna kadar izlenerek öğrenme merkezlerinin işlevselliğinin ve çocukların bu merkezlerde yaptıkları çalışmaların değerlendirilmesine yönelik hazırlanan “Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu”na gözlemlerini kayıt etmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada "Genel Bilgi Formu" ve “Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu” veri toplama araçları kullanılarak veriler toplanmıştır. Araştırmada çocuklara ve anne-babalarına ilişkin demografik bilgiler frekans ve yüzdelerle değerlendirilmiştir.

Öğrenme merkezlerini katılımcı gözlemci olarak “Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu”nda belirtilen özelliklere göre değerlendiren birinci gözlemciden elde edilen veriler ile kamera görüntülerini öğrenme

merkezlerinin hazırlanmasından değerlendirme sürecinin sonuna kadar izleyerek “Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu”na kayıt eden puanlayıcı arasındaki tutarlılığı belirlemek amacıyla iki puan seti arasındaki ilişki Pearson korelasyon katsayısı ile hesaplanmış ve gözlemciler arasındaki tutarlılık incelenmiştir. Bağımsız değerlendirmeciler arası uyum olarak isimlendirilen değerlendirilmeciler arası tutarlılık, çok sayıda objenin belirli bir özelliğe ne derece sahip olduğuna ilişkin iki veya daha fazla bağımsız gözlemcinin verdiği puanların güvenilirliğini incelemeye kullanılmaktadır (Büyüköztürk, 2012:114). Çocukların öğrenme merkezlerindeki oyunlarını, “Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu”nda belirtilen özelliklere göre değerlendiren katılımcı gözlemciden elde edilen veriler ise betimsel analiz yöntemi ile değerlendirilmiştir.

BULGULAR

Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formunda belirtilen özelliklere göre değerlendirilen sabahçı ve öğlenci grup olmak üzere toplam yetmiş altı (76) gözleme ilişkin sonuçlar Tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1.
Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu Gözlem Sonuçları

Gözlemlenmesi Gereken Maddeler	Evet		Hayır		Toplam	
	f	%	f	%	f	%
Öğrenme merkezleri amaca uygun olarak önceden düzenlendi.	76	100	-	-	76	100
Öğrenme merkezlerinde yarı yapılandırılmış düzenlemelerle çocukların dikkati çekildi.	76	100	-	-	76	100
Öğrenme merkezlerinin güvenliği sağlandı.	76	100	-	-	76	100
Öğretmen güne başlama zamanı yaptı.	76	100	-	-	76	100
Çocuklara öğrenme merkezleri hakkında bilgi verildi.	42	55	34	45	76	100
Öğrenme merkezlerine çocuklar farklı yöntemler kullanılarak yönlendirildi.	50	66	26	34	76	100
Öğrenme merkezlerinde kaç çocuğun çalışacağı merkezlerin özelliklerine göre önceden planlandı.	76	100	-	-	76	100
Öğrenme merkezlerinde gerekli durumlarda oyunu öğretmen başlattı.	76	100	-	-	76	100
Öğrenme merkezlerine yeni ilave edilen materyallerle ilgili rehberlik yapıldı.	76	100	-	-	76	100
Çocukların öğrenme merkezlerinde çalışması için sıcak ve olumlu bir ortam sağlandı.	76	100	-	-	76	100
Öğrenme merkezlerinde rehberlik yaparken ses tonunu ve beden dilini etkin kullandı.	70	92	6	8	76	100
Gerekli durumlarda materyalin doğru kullanımına yönelik rehberlik etti.	76	100	-	-	76	100
Öğrenme merkezlerinde oyununu tamamlayan çocukların merkez değişikliklerini yapabilmeleri konusunda karar verme süreçleri desteklendi.	40	53	36	47	76	100
Öğrenme merkezlerinde oyun için ayrılan zaman verimli bir şekilde kullanıldı.	68	89	8	11	76	100
Öğrenme merkezlerinde oyun sürecinde öğretmen katılımcı gözlem yaptı.	76	100	-	-	76	100
Öğrenme merkezlerinde gözlem sonucu gerekli notları kayıt etti.	24	32	52	68	76	100
Öğrenme merkezlerinde oyun sırasında çocukların sorduğu sorulara yanıt verdi.	76	100	-	-	76	100
Öğrenme merkezlerinde oyun sürecine tüm çocukların aktif katılımı sağlandı.	76	100	-	-	76	100
Öğrenme merkezlerinde oyun süreci sonunda çocuklarla birlikte değerlendirme yapıldı.	70	92	6	8	76	100

Tablo 1’de sekiz hafta boyunca sabah ve öğlen gruplarında gerçekleştirilen güne başlama zamanı ve öğrenme merkezlerinde oyun için araştırmacılar tarafından doldurulan Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu sonuçlarına göre; %100 oranında “Öğrenme merkezleri amaca uygun olarak önceden düzenlendi,

öğrenme merkezlerinde yarı yapılandırılmış düzenlemelerle çocukların dikkati çekildi, öğrenme merkezlerinin güvenliği sağlandı ve öğretmen güne başlama zamanı yaptı” maddelerine evet yanıtı verildiği görülmektedir. Bununla birlikte %55 oranında “Çocuklara öğrenme merkezleri hakkında bilgi verildi”; %66 oranında “Öğrenme merkezlerine çocuklar farklı yöntemler kullanılarak yönlendirildi”; %92 oranında “Öğretmen öğrenme merkezlerinde rehberlik yaparken ses tonunu ve beden dilini etkin kullandı”; %53 oranında “Öğrenme merkezlerinde oyununu tamamlayan çocukların merkez değişikliklerini yapabilmeleri konusunda karar verme süreçleri desteklendi”; %89 oranında “Öğrenme merkezlerinde oyun için ayrılan zaman verimli bir şekilde kullanıldı”; %32 oranında “Öğretmen öğrenme merkezlerinde gözlem sonucu gerekli notları kayıt etti”; %92 oranında “Öğrenme merkezlerinde oyun süreci sonunda çocuklarla birlikte değerlendirme yapıldı” maddelerine evet yanıtı verildiği tespit edilmiştir. Çocukların en fazla tercih ettikleri öğrenme merkezlerine ilişkin sonuçlar Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2.
Çocukların Tercih Ettikleri Öğrenme Merkezleri

Haftalar	Öğrenme Merkezleri	f	%	Toplam		Haftalar	Öğrenme Merkezleri	f	%	Toplam	
				f	%					f	%
1.Hafta	Okuma-Yazma	8	80	10	100	5.Hafta	Okuma-Yazma	6	60	10	100
	Matematik	6	60	10	100		Matematik	6	60	10	100
	Kitap	6	60	10	100		Kitap	4	40	10	100
	Blok	2	20	10	100		Blok	3	30	10	100
	Müzik	2	20	10	100		Müzik	3	30	10	100
	Sanat	4	40	10	100		Sanat	2	20	10	100
	Dramatik Oyun	3	30	10	100		Dramatik Oyun	1	10	10	100
2.Hafta	Okuma-Yazma	7	70	10	100	6.Hafta	Okuma-Yazma	5	50	10	100
	Matematik	7	70	10	100		Matematik	4	40	10	100
	Kitap	5	50	10	100		Kitap	5	50	10	100
	Blok	3	30	10	100		Blok	2	20	10	100
	Müzik	4	40	10	100		Müzik	-	0	10	100
	Sanat	4	40	10	100		Sanat	2	20	10	100
	Dramatik Oyun	3	30	10	100		Dramatik Oyun	1	10	10	100
3.Hafta	Okuma-Yazma	5	50	10	100	7.Hafta	Okuma-Yazma	4	40	10	100
	Matematik	8	80	10	100		Matematik	5	50	10	100
	Kitap	4	40	10	100		Kitap	3	30	10	100
	Blok	4	40	10	100		Blok	-	0	10	100
	Müzik	2	20	10	100		Müzik	2	20	10	100
	Sanat	5	50	10	100		Sanat	3	30	10	100
	Dramatik Oyun	4	40	10	100		Dramatik Oyun	2	20	10	100
4.Hafta	Okuma-Yazma	9	90	10	100	8.Hafta	Okuma-Yazma	6	60	10	100
	Matematik	7	70	10	100		Matematik	5	50	10	100
	Kitap	5	50	10	100		Kitap	4	40	10	100
	Blok	3	30	10	100		Blok	2	20	10	100
	Müzik	1	10	10	100		Müzik	-	0	10	100
	Sanat	1	10	10	100		Sanat	2	20	10	100
	Dramatik Oyun	-	0	10	100		Dramatik Oyun	-	0	10	100

Tablo 2’de çocukların en fazla tercih ettiği öğrenme merkezlerine ilişkin gözlem kayıt sonuçları görülmektedir. Sekiz hafta boyunca öğrenme merkezlerinde oyunun ardından çocuklara her gün en çok hangi merkez/merkezleri sevdikleri/tercih ettikleri sorulmuştur. Çocukların verdikleri yanıtlara göre; %40 - %90 oranında okuma-yazma; %40 - %80 oranında matematik; %30 - %70 oranında kitap; %0 - %40 oranında blok; %0 - %40 oranında müzik; %10 - %50 oranında sanat ve %0 - %40 oranında dramatik oyun merkezinin tercih edildiği belirlenmiştir.

Ayrıca tercih edilen öğrenme merkezlerinde dikkat çeken materyallere ilişkin gözlem kayıt sonuçlarına göre de çocukların sekiz hafta boyunca tüm merkezlerde buldukları ve buna bağlı olarak tüm merkezlerde farklı materyallerle çalışmalar yaptıkları tespit edilmiştir.

Öğrenme merkezlerinde oynayan çocuk sayısına ilişkin sonuçlar Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3.

Öğrenme Merkezlerinde Oynayan Çocuk Sayısı

Haftalar	Öğrenme Merkezleri	f	%	Toplam		Haftalar	Öğrenme Merkezleri	f	%	Toplam	
				f	%					f	%
1.Hafta	Okuma-Yazma	41	100	41	100	5.Hafta	Okuma-Yazma	41	100	41	100
	Matematik	41	100	41	100		Matematik	41	100	41	100
	Kitap	41	100	41	100		Kitap	41	100	41	100
	Blok	41	100	41	100		Blok	24	58	41	100
	Müzik	41	100	41	100		Müzik	14	34	41	100
	Sanat	41	100	41	100		Sanat	31	75	41	100
	Dramatik Oyun	41	100	41	100	Dramatik Oyun	28	68	41	100	
2.Hafta	Okuma-Yazma	41	100	41	100	6.Hafta	Okuma-Yazma	41	100	41	100
	Matematik	41	100	41	100		Matematik	41	100	41	100
	Kitap	41	100	41	100		Kitap	41	100	41	100
	Blok	41	100	41	100		Blok	29	70	41	100
	Müzik	41	100	41	100		Müzik	20	49	41	100
	Sanat	41	100	41	100		Sanat	36	87	41	100
	Dramatik Oyun	41	100	41	100	Dramatik Oyun	20	49	41	100	
3.Hafta	Okuma-Yazma	41	100	41	100	7.Hafta	Okuma-Yazma	41	100	41	100
	Matematik	41	100	41	100		Matematik	41	100	41	100
	Kitap	41	100	41	100		Kitap	41	100	41	100
	Blok	41	100	41	100		Blok	25	61	41	100
	Müzik	41	100	41	100		Müzik	16	39	41	100
	Sanat	41	100	41	100		Sanat	34	83	41	100
	Dramatik Oyun	41	100	41	100	Dramatik Oyun	20	49	41	100	
4.Hafta	Okuma-Yazma	41	100	41	100	8.Hafta	Okuma-Yazma	41	100	41	100
	Matematik	41	100	41	100		Matematik	41	100	41	100
	Kitap	41	100	41	100		Kitap	41	100	41	100
	Blok	41	100	41	100		Blok	18	44	41	100
	Müzik	41	100	41	100		Müzik	22	53	41	100
	Sanat	41	100	41	100		Sanat	41	100	41	100
	Dramatik Oyun	41	100	41	100	Dramatik Oyun	28	68	41	100	

Tablo 3 incelendiğinde, sekiz hafta boyunca çocukların okuma-yazma, matematik ve kitap merkezlerinde %100 oranında oyun oynadıkları görülmektedir. Bununla birlikte çocukların %44 - %100 oranında blok merkezinde, %34 - %100 oranında müzik merkezinde, %75 - %100 oranında sanat merkezinde, %49 - %100 oranında dramatik oyun merkezinde oyun oynadıkları tespit edilmiştir.

Kız ve erkek çocukların tercih ettiği öğrenme merkezlerine ilişkin sonuçlar Tablo 4’te verilmiştir.

Tablo 4.

Kız ve Erkek Çocukların Tercih Ettiği Öğrenme Merkezleri

Haftalar	Öğrenme Merkezleri	Kız		Toplam		Erkek		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%
1.Hafta	Okuma-Yazma	16	100	16	100	25	100	25	100
	Matematik	16	100	16	100	25	100	25	100
	Kitap	16	100	16	100	25	100	25	100
	Blok	16	100	16	100	25	100	25	100
	Müzik	16	100	16	100	25	100	25	100
	Sanat	16	100	16	100	25	100	25	100
	Dramatik Oyun	16	100	16	100	25	100	25	100

Tablo 4 (Devamı).
Kız ve Erkek Çocukların Tercih Ettiği Öğrenme Merkezleri

Haftalar	Öğrenme Merkezleri	Kız		Toplam		Erkek		Toplam	
		f	%	f	%	f	%	f	%
2.Hafta	Okuma-Yazma	16	100	16	100	25	100	25	100
	Matematik	16	100	16	100	25	100	25	100
	Kitap	16	100	16	100	25	100	25	100
	Blok	16	100	16	100	25	100	25	100
	Müzik	16	100	16	100	25	100	25	100
	Sanat	16	100	16	100	25	100	25	100
	Dramatik Oyun	16	100	16	100	25	100	25	100
3.Hafta	Okuma-Yazma	16	100	16	100	25	100	25	100
	Matematik	16	100	16	100	25	100	25	100
	Kitap	16	100	16	100	25	100	25	100
	Blok	16	100	16	100	25	100	25	100
	Müzik	16	100	16	100	25	100	25	100
	Sanat	16	100	16	100	25	100	25	100
	Dramatik Oyun	16	100	16	100	25	100	25	100
4.Hafta	Okuma-Yazma	16	100	16	100	25	100	25	100
	Matematik	16	100	16	100	25	100	25	100
	Kitap	16	100	16	100	25	100	25	100
	Blok	16	100	16	100	25	100	25	100
	Müzik	16	100	16	100	25	100	25	100
	Sanat	16	100	16	100	25	100	25	100
	Dramatik Oyun	16	100	16	100	25	100	25	100
5.Hafta	Okuma-Yazma	16	100	16	100	25	100	25	100
	Matematik	16	100	16	100	25	100	25	100
	Kitap	16	100	16	100	25	100	25	100
	Blok	8	50	16	100	16	64	25	100
	Müzik	5	31	16	100	9	36	25	100
	Sanat	15	94	16	100	16	64	25	100
	Dramatik Oyun	16	100	16	100	12	48	25	100
6.Hafta	Okuma-Yazma	16	100	16	100	25	100	25	100
	Matematik	16	100	16	100	25	100	25	100
	Kitap	16	100	16	100	25	100	25	100
	Blok	12	75	16	100	17	68	25	100
	Müzik	8	50	16	100	12	48	25	100
	Sanat	14	88	16	100	22	88	25	100
	Dramatik Oyun	13	81	16	100	7	28	25	100
7.Hafta	Okuma-Yazma	16	100	16	100	25	100	25	100
	Matematik	16	100	16	100	25	100	25	100
	Kitap	16	100	16	100	25	100	25	100
	Blok	9	56	16	100	15	60	25	100
	Müzik	6	38	16	100	10	40	25	100
	Sanat	14	88	16	100	20	80	25	100
	Dramatik Oyun	14	88	16	100	6	24	25	100
8.Hafta	Okuma-Yazma	16	100	16	100	25	100	25	100
	Matematik	16	100	16	100	25	100	25	100
	Kitap	16	100	16	100	25	100	25	100
	Blok	5	31	16	100	13	52	25	100
	Müzik	6	38	16	100	16	64	25	100
	Sanat	16	100	16	100	25	100	25	100
	Dramatik Oyun	15	94	16	100	13	52	25	100

Tablo 4 incelendiğinde, sekiz hafta boyunca kız ve erkek çocukların okuma-yazma, matematik-fen ve kitap merkezlerinde %100 oranında oyun oynadıkları görülmektedir. Bununla birlikte kız çocuklarının blok merkezini %31 - %75 oranında, müzik merkezini %31 - %50 oranında, sanat merkezini %88 - %100 oranında, dramatik oyun merkezini %88 - %100 oranında tercih ettikleri tespit edilmiştir. Erkek çocukların ise blok merkezini %52 - %68 oranında, müzik merkezini %36 - %64 oranında, sanat merkezini %64 - %100 oranında ve dramatik oyun merkezini %24 - %52 oranında tercih ettikleri belirlenmiştir.

Öğrenme merkezlerinde oynayan bireysel/grup ile bireysel ve grup oyunlarını tercih eden çocuk sayısına ilişkin sonuçlar Tablo 5'te verilmiştir.

Tablo 5.

Öğrenme Merkezlerinde Bireysel / Grup ile Bireysel ve Grup Oyunlarını Tercih Eden Çocuk Sayısı

Haftalar	Bireysel	Grup	Bireysel ve Grup
	f	f	f
1. Hafta	29	83	62
2. Hafta	36	98	61
3. Hafta	33	107	32
4. Hafta	27	65	23
5. Hafta	64	95	36
6. Hafta	29	81	28
7. Hafta	50	122	18
8. Hafta	31	93	29
Toplam	299	744	289

Tablo 5'te öğrenme merkezlerinde oynanan bireysel/grup ve hem bireysel hem de grup oyunlarını tercih eden çocuk sayısına ilişkin gözlem kayıt sonuçlarına göre; sekiz hafta süresince bireysel oyun oynamayı tercih eden çocuk sayısı 27 - 64, grup oyunlarını oynamayı tercih eden çocuk sayısı 65 - 122, hem bireysel hem de grup oyunlarını oynamayı tercih eden çocuk sayısının ise 18 - 62 arasında olduğu tespit edilmiştir. Buna göre, çocukların öğrenme merkezlerinde çoğunlukla grup oyunlarını oynamayı tercih ettikleri söylenebilir.

Öğrenme merkezlerini katılımcı gözlemci olarak "Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu"nda belirtilen özelliklere göre değerlendiren gözlemci ile görüntü analizi sonuçlarına göre değerlendiren puanlayıcıdan elde edilen sonuçlara ilişkin puanlayıcı güvenilirliği Pearson korelasyon değerleri Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6.

Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu Puanlayıcı Güvenirliği Pearson Korelasyon Değerleri

	Puanlayıcı Görüntü Analizi 1.Gözlem Sonucu	Puanlayıcı Görüntü Analizi 2.Gözlem Sonucu	Puanlayıcı Görüntü Analizi 3.Gözlem Sonucu	Puanlayıcı Görüntü Analizi 4.Gözlem Sonucu
Katılımcı Gözlemci 1. Gözlem Sonucu	.687*			
Katılımcı Gözlemci 2. Gözlem Sonucu		.687*		
Katılımcı Gözlemci 3. Gözlem Sonucu			1.000*	
Katılımcı Gözlemci 4. Gözlem Sonucu				1.000*

*p<0.01

Tablo 6 incelendiğinde, Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu puanlayıcı güvenilirliği korelasyon değerlerinin gözlem 1 için .687, gözlem 2 için .687, gözlem 3 için 1.000 ve gözlem 4 için ise 1.000 olarak belirlenmiştir. Araştırmacı ve puanlayıcı arasındaki ilişkinin p<.01 düzeyinde anlamlı olduğu görülmektedir.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Oyun, insan hayatının hemen her evresinde var olan bir etkinlik olmakla birlikte, özellikle hayatın ilk yıllarında çocuğun içinde yaşadığı dünyayı tanıması, sevgilerini, kıskançlıklarını, mutluluk ve hayal

kırıklıklarını, düşmanlıklarını, iç çatışmalarını, hayallerini ve düşüncelerini ifade edebilmesi için en uygun dil olarak görülebilir. Yetişkin için eğlence ve boş zaman değerlendirmesi olarak kabul edilen oyun, çocuk için işle eş değer sayılabilecek ciddi bir etkinliktir. Çocuk Hakları Sözleşmesi ile erken çocukluk eğitiminde kullanılan farklı yaklaşımlarda önemli yeri olan oyun ve eğlence etkinliklerinde çocuklar, yaparak yaşayarak öğrenmekte; kendilerini çevreleyen dünyayı keşfedip deneyimleme fırsatı yakalamakta ve yeni fikirlerle, rollerle ve deneyimlerle tanışmaktadır. Bu noktadan hareketle bu çalışmada, okul öncesi sınıflarda oluşturulacak öğrenme merkezlerinin işleyişini farklı açılardan (öğrenme merkezlerinin işleyişi, tercih edilen öğrenme merkezi, yaptıkları çalışmalar, öğrenme merkezlerinde oynayan çocuk sayısı, kız ve erkek çocukların tercih ettiği öğrenme merkezleri, bireysel veya küçük grup olarak çalışmaları) incelemesi amaçlanmıştır.

Araştırma süresince yapılan gözlemlerin sonuçlarına göre; sekiz hafta boyunca sabah ve öğlen gruplarında gerçekleştirilen güne başlama zamanı ve öğrenme merkezlerinde oyunun çoğunlukla projenin amaçlarına uygun olarak planlanan biçimde, öğretmenlere ve öğretmen yardımcılara verilen eğitime uygun olarak gerçekleştirildiği belirlenmiştir. Bununla birlikte gözlem sonucunda %55 oranında evet yanıtı verilen “Çocuklara öğrenme merkezleri hakkında bilgi verildi” maddesi incelendiğinde uygulamanın ilk haftalarında öğretmenlerin öğrenme merkezleri ile ilgili çocuklara bilgi verirken daha sonraki haftalarda bilgi vermedikleri görülmüştür. Bu durumun, öğretmenlerin proje kapsamındaki çocukların süreç içerisinde öğrenme merkezlerini ve merkezlerde bulunan materyalleri tanıyarak yapılan uygulamalara alıştıklarını gözlemlerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Gözlem sonucunda %66 oranında evet yanıtı verilen “Öğrenme merkezlerine çocuklar farklı yöntemler kullanılarak yönlendirildi” maddesi incelendiğinde, öğretmenlerin proje uygulaması süresince farklı zamanlarda çocukları kendi uygun gördükleri biçimde öğrenme merkezlerine yönlendirdikleri gözlenmiştir. Bu durumun, öğretmenlerin gelişimsel yönden belirli alanda daha fazla desteklenmesi gerektiğini düşündükleri çocukları, belirlenen gelişimsel alana uygun öğrenme merkezlerine yönlendirmek istemelerinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Gözlem formundaki “Öğrenme merkezlerinde oyununu tamamlayan çocukların merkez değişikliklerini yapabilmeleri konusunda karar verme süreçleri desteklendi” maddesine %53 oranında evet yanıtı verilmiştir. Projenin amaçlarında belirlendiği gibi ilk dört hafta çocukların tüm merkezlerde oyun oynamalarını sağlamak amacıyla merkez değişimleri öğretmen tarafından belirli bir kurala göre yapılmıştır. Son dört hafta ise çocukların kitap, matematik ve okuma-yazma merkezlerinden en az ikisinde her gün çalışmaları sağlandıktan sonra istedikleri bir merkezde oynamalarına karar vermeleri istenmiştir. Proje uygulamasının yalnızca son dört haftasında çocukların merkez değişikliklerini yapabilmeleri konusunda karar verme süreçleri desteklenmesine gereksinim duyulması nedeniyle gözlem sonucu bu şekilde ortaya çıkmış olabilir. Gözlem sonucunda %32 oranında evet yanıtı verilen “Öğrenme merkezlerinde gözlem sonucu gerekli notları kayıt etti” maddesi incelendiğinde, öğretmenlerin öğrenme merkezlerinde oyun sürecinde gözlemlerine ilişkin kısa notlar alma ve anekdot kayıtları yapma işlemlerini çok az yaptığı, ancak gelişim gözlem formunda yer alan maddelere göre her bir çocuğu ayrıntılı ve bütünsel olarak değerlendirdiği belirlenmiştir. Eğitimin bütün aşamalarında, gerçekleştirilen eğitim ve öğretim etkinliklerinin ne derece etkili olduğunun belirlenmesi son derece önemlidir. Bu anlamda okul öncesi dönem çocuklarının bilişsel, dil, motor, sosyal ve duygusal gelişim alanları ile öz bakım becerilerinin eş güdümlü ve çok boyutlu olarak desteklenmesi ve çocukların bireysel özellikleri dikkate alınarak nesnel olarak değerlendirilmesi zorunlu görülmektedir. Eğitim etkinliklerinin süreçte ve sonuçta çocuklarda oluşması beklenen öğrenme çıktıklarına ne derece ulaşıldığının izlenmesi gerekmektedir.

Okul öncesi eğitiminde değerlendirme, eğitim sürecinin temel öğelerinden biridir ve değerlendirme, çocuğun bütün gelişim alanlarında hem ayrıntılarıyla hem de bütünsel olarak gözlenmesi, gözlem notlarının kayıt edilmesi, gelişim gözlem formuna işlenmesi ve raporlaştırılması MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'nda (2013) da ayrıntılı olarak vurgulanmaktadır. Öğretmenlerin süreç içerisinde çocukları, MEB Okul Öncesi Eğitim Programı'nda (2013) yer alan Gelişim Gözlem Formu'na uygun olarak değerlendirmeleri bu çalışmanın da temel ilkeleri arasında yer aldığından memnurluk verici bir sonuçtur.

Çocukların en fazla tercih ettikleri öğrenme merkezlerine ilişkin gözlem kayıt sonuçlarına göre, çocukların en çok okuma-yazma, matematik-fen, kitap ve sanat merkezlerini tercih ettikleri belirlenmiştir. Araştırmada çalışma grubu belirlenmeden önce, araştırma ekibinden iki gözlemci tesadüfi aralıklarla il merkezinde bulunan Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı anaokullarında 5-6 yaş grubundaki çocukların öğrenim gördüğü sınıfları bir dönem boyunca dört kez ziyaret etmiş ve sınıflarda öğretmenlerin hazırlamış olduğu

öğrenme merkezlerini gözlemlemiştir. Yapılan gözlemler sonucunda, çoğunlukla blok ve dramatik öğrenme merkezlerine yer verilen ve diğer öğrenme merkezlerine en az yer veren bir anaokulundaki 5-6 yaş arasındaki çocuklar çalışma grubuna dahil edilmiştir. Bu nedenle çalışma grubunda bulunan çocuklar uygulamaya başlamadan önce okuma-yazma, matematik, kitap, sanat merkezlerinde bulunan materyaller ile daha önce karşılaşma ve çalışma olanağı bulamadıklarından, bu merkezlerin çocuklar tarafından daha fazla tercih edildiği düşünülmektedir. Bununla birlikte okuma-yazma, matematik, kitap, sanat merkezlerinde haftada iki kez (pazartesi-Çarşamba) güncelleme yapıldığından ve özellikle kitap merkezinde yardımcı öğretmen ile etkileşimli kitap okuma çalışmaları gerçekleştirildiğinden dolayı da çocukların bu merkezlere daha fazla ilgi gösterdiği söylenebilir. Diğer merkezlere göre daha az dikkat çeken blok, müzik ve dramatik oyun merkezleri incelendiğinde ise genel olarak blok merkezine büyük kartonlar, kartonlardan yapılan hayvanat bahçesi, otopark, otoyol ve rampalar gibi çeşitli materyaller yerleştirildiğinde; müzik merkezine müzik kitapları ile mp3 çalarlar yerleştirildiğinde ve dramatik oyun merkezine kostümler, tüller, aksesuarlar, büyük kutular ile çeşitli yazı ve okumaya ilişkin materyaller eklendiğinde bu merkezlerin çocukların daha çok dikkatini çektiği görülmüştür.

Öğrenme merkezlerinde oynayan çocuk sayısına ait bulgulara göre; sekiz hafta süresince okuma-yazma, matematik ve kitap merkezlerinde çalışma grubunda yer alan çocukların tamamının oyun oynamasının bu araştırmanın amacına uygun olarak planlanan biçimde sekiz hafta boyunca tüm çocukların bir günde okuma-yazma, matematik ve kitap merkezlerinden en az ikisinde oyun oynaması sağlandığından kaynaklanmaktadır. Bununla birlikte blok, müzik, sanat ve dramatik oyun merkezlerinde projenin amaçlarına uygun olarak ilk dört hafta tüm çocukların oyun oynadıkları belirlenmiştir. Beşinci ve sekizinci haftalar arasında ise çocuklardan blok, müzik, sanat ve dramatik oyun merkezlerinden hangisinde oynamak istediği sorulmuş ve çocukların tercihlerine göre istedikleri merkezde oynamaları sağlanmıştır. Buna göre çocukların bu merkezlerden çoğunlukla sanat merkezini tercih ettiği belirlenmiştir. Bu durumun sanat merkezinin proje uygulaması öncesinde sınıfta bulunmamasından, hazırlanan merkezin haftada iki kez (Pazartesi-Çarşamba) güncellenmesinden ve sanat merkezinde çocukların geçmiş deneyimleri ve öğrendiklerini temel alarak yeni fikirler ve özgün ürünler ortaya koymalarına olanak tanınması, farklı malzemelerle etkileşime geçerek keşifler yapabileceği ve farklı deneyimler yaşayabileceği biçimde hazırlanmasından kaynaklandığı düşünülmektedir. Yoleri ve Tetik (2018) okul öncesi öğretmenlerinin öğrenme merkezlerini düzenleme ve kullanma stratejilerini inceledikleri araştırmada öğretmenlerin görüşlerine göre sanat merkezi çocukların sıklıkla tercih ettikleri öğrenme merkezleri arasında yer almaktadır. Alan yazındaki araştırma sonucu bu araştırmada elde edilen bulgularla örtüşmektedir.

Kız ve erkek çocuklarının tercih ettikleri merkezlere ait bulgulara göre; kız çocuklarının çoğunlukla okuma-yazma, matematik-fen, kitap, sanat ve dramatik oyun merkezlerinde oyun oynamayı tercih ettikleri, erkek çocukların ise çoğunlukla okuma-yazma, matematik-fen, kitap, sanat ve blok merkezlerinde oyun oynamayı tercih ettikleri tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında blok, müzik, sanat ve dramatik oyun merkezlerinde araştırmanın amaçlarına uygun olarak ilk dört hafta tüm çocukların oyun oynadıkları belirlenmiştir. Beşinci ve sekizinci haftalar arasında ise çocuklardan blok, müzik, sanat ve dramatik oyun merkezlerinden hangisinde oynamak istediği sorulmuş ve çocukların tercihlerine göre istedikleri merkezde oynamaları sağlanmıştır. Buna göre kız çocuklarının çoğunlukla sanat ve dramatik oyun merkezini tercih ettiği, erkek çocukların ise çoğunlukla blok ve sanat merkezini tercih ettiği belirlenmiştir. Alan yazında yapılan araştırmalar incelendiğinde; Peretti ve Sydney (1984) kız çocukların feminen oyuncakları, erkeklerin ise maskülen oyuncakları tercih ettiğini belirlemiştir. Francis (2010) kız çocukların genellikle oyuncak bebek, dolgu oyuncak, prenses kitapları, müzik mikrofonu, saç yapım setleri gibi oyuncakları, erkek çocukların ise güçlü asker modelleri, yıldız savaşları legoları, oyuncak uçak ve jetler, legolar, futbolla ilgili oyuncaklarını ve ben 10 figürlerini tercih ettiklerini tespit etmiştir. Benzer şekilde Aydilek Çiftçi ve Özgün (2011) gözlemleri sonucunda kızların resim yapma, evcilik oynama, bebek ile oynama, sohbet etme, oyuncak makyaj malzemelerini kullanma gibi etkinlikleri erkeklerden anlamlı bir şekilde daha fazla tercih ettiğini ve bu etkinliklerde oldukça uzun zaman geçirdiklerini, erkeklerin ise çoğunlukla boğuşma, hırsız-polis oynama, direksiyon kullanma, trafik işaretleri ile oynama, puzzle ve bloklarla oynama ve tamir aletleri ile oynama gibi etkinlikleri daha çok tercih ettikleri ve zamanlarını bu etkinliklerle geçirdiklerini belirlemişlerdir. Duman ve Temel (2011) de Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri'nde anasınıfına devam eden çocukların oyun davranışlarını inceledikleri araştırmada, Türkiye'deki kız çocukların sırasıyla en çok yapı-inşa oyun alanı, evcilik köşesi, mutfak köşesi, kitap köşesi ve fen köşesini tercih ettiği, erkek çocukların ise sırasıyla yapı-inşa köşesi, sanat köşesi, evcilik köşesi, mutfak köşesi ve fen köşesini tercih ettiği sonucuna ulaşılmıştır. İnci Kuzu (2015) okul öncesi dönemdeki çocukların oyuncak tercihlerini incelediği araştırmasında da kız çocuklarının bebek ve mutfaka ilişkin oyuncakları tercih ederken, erkek çocukların ise araba, kamyon, tabanca gibi oyuncakları tercih ettiği belirlenmiştir. Alan yazındaki araştırma sonuçları, bu araştırmada kız ve erkek çocukların tercih ettiği öğrenme merkezleri ile benzerlik göstermektedir.

Çocukların öğrenme merkezlerinde bireysel oyunlardan daha çok grup oyunlarını oynamayı tercih ettikleri belirlenmiştir. Bu bulgulardan hareketle grup oyunlarını tercih eden çocuk sayısı ile ilgili yapılan araştırmalar incelendiğinde; Sanders ve Harper (1976) kız çocukların diğer kız çocuklarla kooperatif oyunlar oynadıklarını, erkeklerin ise daha hareketli oyunlar oynamaya eğilimli olduğunu tespit etmişlerdir. Aydılek Çiftçi ve Özgün (2011) gözlemleri sonucunda hem sınıf içinde hem de bahçede, erkek çocukların daha büyük gruplarla hareketli etkinliklerde bulduklarını ortaya koyarken, kız çocuklarının daha çok ikili ve üçlü gruplarla daha az hareket içeren oyunları tercih ettiklerini belirlemişlerdir. Benzer şekilde Duman ve Temel (2011) Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri'nde anasınıfına devam eden çocukların oyun davranışlarını inceledikleri araştırmada, hem Türkiye hem de Amerika Birleşik Devletleri'nde çocukların bireysel oyunlar oynamaları ile birlikte çoğunlukla grup oyunlarını tercih ettikleri sonucuna ulaşmışlardır. Araştırma bulgularının bu araştırma bulguları ile paralellik gösterdiği söylenebilir.

Ayrıca araştırma sonucunda, öğrenme merkezlerini katılımcı gözlemci olarak “Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu”nda belirtilen özelliklere göre değerlendiren gözlemci ile görüntü analizi sonuçlarına göre değerlendiren puanlayıcıdan elde edilen güvenilirlik katsayılarının kabul edilebilir düzeyde ve birbirine yakın değerlerden oluştuğu belirlenmiştir. Buna göre Öğrenme Merkezleri Gözlem Kayıt Formu sonuçlarının puanlayıcı güvenilirliği açısından katılımcı gözlemci ile görüntü analizi yapan puanlayıcı arasında tutarlılık olduğu söylenebilir.

Bu araştırma sürecinde ulaşılan sonuçlar doğrultusunda aşağıdaki öneriler sunulabilir;

- Okul Öncesi Eğitim Programı'nda (2013) öğrenme merkezlerinde oyunun önemi ve araştırma sonuçları dikkate alındığında, ülke genelinde okul öncesi eğitim sınıflarında öğrenme merkezlerinin çocukların gelişimlerini destekleyen materyallerle zenginleştirilmesi çocukların farklı öğrenme merkezlerini tercih etmesini ve çeşitli deneyimler kazanmalarını sağlayabilir.
- Okul öncesi dönemde çocuklar için en etkin öğrenme yolunun oyun olduğu düşünüldüğünde, okul öncesi öğretmenlerine; öğrenme merkezlerinde oyun, öğrenme merkezlerinde oyun sürecinde kullanılabilir yöntem ve stratejiler ile değerlendirme uygulamaya dönük projeler ve eğitimler hazırlanabilir.
- Bu çalışma kapsamında yapılan uygulamalar oyunun öğrenmeye etkisini belirlemek amacıyla farklı il ve sosyoekonomik düzeydeki okullarda ailelerin katılımı da sağlanarak tekrarlanabilir ve elde edilen sonuçlar doğrultusunda eğitimin etkililiği karşılaştırılabilir.
- Okul öncesi dönemde çocukların oyun ve oyuncak seçimlerini ve oyun davranışlarını ortaya koyan ölçme araçları geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

- Aral, N. & Can Yaşar, M. (2015). 36-72 Aylık Çocuklar İçin Eğitim Programı. (Editör: A. Köksal Akyol). *Okul Öncesi Eğitim Programları*, (ss.77-114), Ankara: Hedef CS Basın Yayın.
- Aydilek, Ç. & Özgün, Ö. (2011). Okul öncesi dönemdeki çocukların oyuncak tercihlerinin ve akran etkileşimlerinin ebeveyn cinsiyet rolleri algısı bağlamında incelenmesi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 6 (3), 2246-2261.
- Çaltık, İ. (2004). *Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Anaokulu ve Anasınıflarında Görev Yapan Öğretmenlerin Uygulanan Eğitim Programına ve Programın Kullanımına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Bredenkamp, S., & Copple, C. (1996). *Developmentally Appropriate Practice in Early Childhood Programs*. (Revised edition). Washington, DC: NAEYC.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, E. Ö., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (13. Baskı). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- DeVries, R., & Zan, B. (1995). Creating a constructivist classroom atmosphere. *Young Children*, 51 (1): 4-13. Eric number: EJ513977

- Duman, G. & Temel, Z. F. (2011). Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri'nde anasınıfına devam eden çocukların oyun davranışlarının incelenmesi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1 (1), 279-298.
- Francis, B. (2010). Gender, toys and learning. *Oxford Review of Education*, 36 (3), 325-344.
- Fromberg, D.P. (1995). *The Full-Day Kindergarten: Planning and practicing a dynamic themes curriculum*. New York: Teachers College.
- Gander, M.J. & H.W. Gardiner (1998). *Çocuk ve Ergen Gelişimi*. (Üçüncü Baskı). Yayıma Hazırlayan: B. Onur. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.
- Hendrick, J. (1996). *The Whole Child: Developmental Education for the Early Years*. Englewood Cliffs, NJ: Merrill/Prentice Hall.
- İnci Kuzu, Ç. (2015). Okul öncesi dönemdeki çocukların cinsiyet ön yargıları ile oyuncak seçimi ve ebeveynlerin buna etkisi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (39), 651-654. [doi:10.17719/jisr.20153913784](https://doi.org/10.17719/jisr.20153913784)
- Kamii, C. (1982). *Number in Preschool and Kindergarten*. Washington, DC: NAEYC.
- Kıldan, O. (2007). Okul öncesi eğitim ortamları, *Kastamonu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 15 (2), 501-510.
- Maxim, G.W. (1997). *The Very Young: Developmental Education for the Early Years* (5th Ed). Upper Saddle River, NJ: Merrill/Prentice Hall.
- Milli Eğitim Bakanlığı [MEB] (2013). *36-72 Aylık Çocuklar için Okul Öncesi Eğitim Programı*. Ankara: MEB Yayınları.
- Morrison, G.S. (1997). *Fundamentals of Early Childhood Education*. Upper Saddle River, NJ: Merrill/Prentice Hall.
- Özyürek, A., & Kılınc, N. (2015). Okul öncesi eğitim kurumlarındaki öğrenme merkezlerinin çocukların serbest oyun davranışları üzerine etkisi. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 5 (2), 125-138.
- Peretti, P.O. & Sydney, T.M. (1984). Parental toy choice stereotyping and its effects on child toy preference and sex role typing. *Social Behaviour and Personality*, 12 (2), 213-216. Eric number: EJ320709
- Sanders, K.M. & Harper, L.V. (1976). Free-play fantasy behavior in preschool children: relations among gender, age, season, and location. *Child Development*, 47 (4), 1182-1185.
- Sönmez, A., & Alacapınar, G. F. (2013). *Örneklendirilmiş Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (2. baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Uyanık, Ö. Can Yaşar, M., Karaca, N.H., Akyol, T. Şenol, F.B. ve Kaya, Ü.Ü. (2018). Oyun Hakkı Daha Fazla Oyun Projesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi* 5. *Uluslararası Okul Öncesi Eğitim Kongresi Özel Sayısı*, 17-33.
- Yoleri, S., & Tetik, G. (2018). Strategies Used by Preschool Teachers to Organize and Manage Learning Centers. (Edt. Recep Efe). *Educational Sciences Research in the Globalizing World* (pp.216-235). Sofia: ST. Kliment Ohridski University Press.

An Investigation of Children’s Play Preferences at Learning Centers

Özgün UYANIK AKTULUN
Afyon Kocatepe University, AFYON/TÜRKİYE
e-posta: ozgunuyanik@hotmail.com
Münevver CAN YAŞAR
Afyon Kocatepe University, AFYON/TÜRKİYE
e-posta: munevver2002@gmail.com
Nezahat Hamiden KARACA
Afyon Kocatepe University, AFYON/TÜRKİYE
e-posta: nhamiden@gmail.com
Tuğçe AKYOL
Afyon Kocatepe University, AFYON/TÜRKİYE
e-posta: akyol.tugce@gmail.com
Fatma Betül ŞENOL
e-posta: fbetululu@yahoo.com
Afyon Kocatepe University, AFYON/TÜRKİYE
Ümit Ünsal KAYA
Afyon Kocatepe University, AFYON/TÜRKİYE
e-posta: ukaya@aku.edu.tr

Citation: Uyanık Aktulun, Ö., Can Yaşar, M., Karaca, N. H., Akyol, T., Şenol, F. B., & Kaya, Ü. Ü. (2018). An Investigation of Children’s Play Preferences at Learning Center. *E-Kafkas Journal of Educational Research*, 5(3), 30-45.

Extended Summary

Preschool period is the fastest developmental period of children. The environment and rich experience opportunities provided to children influence their whole development. In order to make sure that children’s development is positively affected by the learning environment, rich materials should be provided, and their functions are to the point. In this context, the research aimed to examine the functioning of the learning centers organized in pre-school classrooms from various perspectives (preferred learning centers, children’s works, number of children playing at each learning center, learning centers preferences according to gender, individual or small group work preferences, etc.) to respond such common queries in the field and contribute to the relevant literature.

Method

In this research it was aimed to examine the functioning of the learning centers organized in pre-school classrooms from various perspectives (preferred learning centers, children’s works, number of children playing at each learning center, learning centers preferences according to gender, individual or small group work preferences, etc.). This study is a part of a long-term project named “The Right of Play – Play More” which was supported by Afyon Kocatepe University Projects Coordination Unit. In the aforementioned project, mixed design method was used. As the project also had overtones of qualitative characteristics, in this study, only the outcomes derived by direct observation were presented according the aim. Participant observation technique principles were followed in this case study. The data were collected simultaneously with the quantitative data during the weak experimental study which was the parallel dimension of the project.

Study Group

A total of 5-6-year-old 41 children were included in the study group of this case study the kindergartens affiliated to the Afyonkarahisar Provincial Directorate of National Education in 2015-2016 academic year by using non-selective sampling technique.

Data Collection Tools

The "General Information Form" developed for the purpose of collecting personal information about children and their parents and the "Learning Centers Observation Records Form" to assess the functional

characteristics of the learning centers and the plays carried out by the children were used. The learning centers were arranged so that a total of 41 children could work for about 75-90 minutes per day for five days a week for eight weeks.

Data Analysis

The data were collected using the "General Information Form" and the "Learning Centers Observation Records Form". Frequency and percentage values were presented as findings in tables. Qualitative data obtained from observation forms were analyzed through descriptive analysis method.

Conclusion and Suggestions

According to the results obtained from the "Learning Center Observation Records Form" during the observations made during the research period; it was observed that during the eight weeks of the study, circle time in the morning and afternoon groups and the play in the learning centers were mostly carried out in accordance with the objectives of the project and in accordance with the training given to the teachers and the teachers' assistants. However, as a result of the observation, it was determined that, teachers did not inform the children about the learning centers during the following weeks as they did so in the first weeks of the practice. It was determined that teachers send children at different times during the day to the learning centers in a manner they deem appropriate and that the teachers do not take short notes and make anecdotal recordings about their observations in the learning process in the learning centers but assess each child in detail according to the items in the development observation form. According to the results of the observation records of the learning centers attracting attention of children, it was found that the children most loved the literacy, math-science, books and art centers. However, it was determined that girls preferred to play games in literacy, math-science, books, art and dramatic play centers, and boys mostly preferred to play games in literacy, mathematics, science, books, arts and block centers. As to the number of children playing in learning centers, it was reported that children mostly preferred to play group games. In line with the conclusions, it is recommended that the materials in the learning centers in preschool education classrooms throughout the country are enriched with the materials supporting the development of the children, teachers are trained to plan, prepare and use the materials placed in learning centers, games in learning centers, the methods and strategies and assessment topics, parents should be trained on the development of children's play, effects on children's development and education, preparing games for children and games, and preparing projects for implementation. In addition, the implementation made within the scope of this study can be repeated with the participation of parents in other provinces and socio-economic level in order to determine the effect of learning and compare the results with this study to elaborate the effectiveness of learning centers.